

KUST OP KRACHT

Even voorstellen: Kees Stam

“Water is gewoon interessant”

Op 8 januari werd Kees Stam officieel bij het hoogheemraadschap geïnstalleerd als portefeuillehouder waterkeringen en wegen. “Water is gewoon interessant”, vindt hij. En hij weet er alles van. Van koud én warm water.

Als telg van een tuindersfamilie uit Beverwijk is Kees Stam in het Noord-Hollandse polderlandschap als een vis in het water. Zijn studie tropische cultuurtechniek leerde hem veel over weg- en waterbouw, irrigatie en drainage; kennis die hij zes jaar lang uitdroeg in diverse ontwikkelingsprojecten in Peru, India en Bhutan. “In Bhutan was ik betrokken bij de oprichting van de water users association”, vertelt Stam. “Een soort waterschappen in het klein.”

Terug in Nederland volgde hij een postacademische opleiding milieubeleid, waarvoor hij stage liep bij waterschap De Waterlanden. Daarna bekleedde hij, naast zijn functie als hoofd uitvoering bij Afvalzorg in Assendelft, bestuursfuncties bij respectievelijk Het Lange Rond en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en is hij bekend als raadslid en milieudeskundige van de PvdA in Heemskerk. De typische waterschapsproblematiek is dus zeker niet nieuw voor hem. Naast zijn portefeuilletaken blijft Stam parttime als adviseur werken voor Afvalzorg en behoudt hij zijn raadlidmaatschap in Heemskerk.



Portefeuillehouder Kees Stam

Noord-Hollandse KUST OP KRACHT

De Noord-Hollandse kust kent twee zwakke schakels: de Hondsbossche en Pettemer Zeewering en de Kop van Noord-Holland. Provincie Noord-Holland en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier werken samen onder de titel Kust op Kracht aan de versterking van beide zwakke schakels. Samen met de gemeenten Zijpe, Bergen en Den Helder en Rijkswaterstaat wordt gezocht naar de best denkbare oplossing voor elk van de zwakke schakels. Kust op Kracht verwoordt de ambitie van de samenwerkingspartners voor dit gedeelte van de kust: veilig, vitaal en mooi.

In deze nieuwsbrief o.a.

- 2 Waar staan we nu?
- 2 Informatieavond Hondsbossche en Pettemer Zeewering
- 3 Interview Arcadis/Feddes-Olthof
- 3 Werkatelier ruimtelijke kwaliteit Hondsbossche en Pettemer Zeewering
- 4 Informatieavond Kop van Noord-Holland
- 5 Landschappelijke schetsontwerpen Kop van Noord-Holland
- 6 Interview Vera van Vuuren
- 7 Het kustgevoel van Stephan van den Berg
- 8 Kustmorfologisch onderzoek



Helemaal ingelezen is de nieuwe portefeuillehouder nog niet, wanneer we hem spreken. Wel heeft hij inmiddels beide zwakke schakels bezocht zodat hij beter op de hoogte is van wat bij beide projecten leeft. “Ik begrijp waarom er weerstand bestaat tegen het alternatief bij de Hondsbossche en Pettemer Zeewering waarin mogelijk woningen moeten verdwijnen,” zegt hij. “Ik weet dat dit een van de dingen is die erg leeft bij de betrokkenen. Straks vallen beide projecten onder mijn verantwoordelijkheid en natuurlijk ga ik die bezwaren heel serieus nemen.”

“Wat voor type bestuurder ik ben? Ik probeer altijd duidelijk te zijn en ik ben relatief flexibel. De waterschappen bestaan al zo lang doordat zij regelgeving hoog in het vaandel hebben. Maar ik vind: regels staan ten dienste van het doel en niet andersom.”

⦿ Waar staan we nu?

De voorbereiding van de kustversterkingsplannen voor de twee Noord-Hollandse zwakke schakels leidt tot veel vragen bij de mensen in de omgeving. Daarom wordt er alles aan gedaan om alle belanghebbenden zo goed mogelijk te informeren over, en te betrekken bij dit proces. Want waar staan we nu? Wat is de eerstvolgende stap in het proces?

Op dit moment liggen er vier versterkingsalternatieven voor de zwakke schakel Hondsbossche en Pettemer Zeewering en drie voor de Kop van Noord-Holland. Hieruit is nog geen keuze gemaakt, maar voor elk van de alternatieven geldt dat ze de veiligheid van onze leefomgeving ook op de lange termijn moeten blijven waarborgen. Momenteel worden de effecten van alle alternatieven zorgvuldig onderzocht. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar kosten en effectiviteit, maar ook naar de invloed van de maatregelen op de omgeving.

Informatieavond Hondsbossche en Pettemer Zeewering

🏠 Onderzoeksresultaten maken steviger ontwerp noodzakelijk

Door klimaatverandering, bodemdaling en zeespiegelstijging veranderen de eisen die de komende decennia aan de Hondsbossche en Pettemer Zeewering worden gesteld. Om zeker te blijven van droge voeten, zijn maatregelen noodzakelijk. Welke dat precies zijn, wordt goed onderzocht en afgewogen, omdat aanpassingen enorm ingrijpend kunnen zijn voor bewoners, natuur en landschap. Op 30 oktober 2008 organiseerden Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de provincie hierover een informatiebijeenkomst.

De effecten van elk van de vier bestaande versterkingsalternatieven voor de Hondsbossche en Pettemer Zeewering worden op dit moment nader onderzocht en verwerkt in een milieueffect rapportage (MER). Hoewel deze onderzoeken nog niet zijn afgerond, kregen omwonenden en belangstellenden deze avond te horen wat tot nu toe de bevindingen zijn. Uit de eerste resultaten blijkt dat de huidige ontwerpen voor de kustversterking steviger moeten worden gemaakt om te voldoen aan de landelijk vastgestelde veiligheidsnormen.

"Dat heeft twee oorzaken", legt projectleider Gerard van der Horst van adviesbureau Arcadis uit. "Enerzijds blijken de klimatologische omstandigheden ingrijpender te veranderen dan werd aangenomen bij de eerdere berekeningen. En anderzijds wijst aanvullend bodemonderzoek uit dat de samenhang van de grond slechter is dan gedacht. Daarom is het nodig om steun- of stabiliteitsschermen aan te brengen, die voorkomen dat de binnenkant van de dijk onder extreme omstandigheden bezwijkt." Verder geeft Gerard van der Horst nog aan: "Ik begrijp dat dit voor de bewoners nieuwe informatie is die onverwachts komt."

Kansen

Ook de eventuele kansen die de versterkingsplannen kunnen bieden voor de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving, worden onderzocht. Deze zijn uitgewerkt in drie zogenoemde kansen-

De samenwerkingspartners luisteren naar ideeën en bezwaren van zoveel mogelijk belanghebbenden. Naar verwachting is er in het voorjaar van 2009 voldoende informatie verzameld om een begin te kunnen maken met de vorming van een voorkeursalternatief voor beide zwakke schakels. Hierover gaan het hoogheemraadschap en de provincie wederom in gesprek met bewoners en belanghebbenden.

Eind van dit jaar spreekt het bestuur van het hoogheemraadschap per zwakke schakel de voorkeur uit voor één van de alternatieven. Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland hakken daarna de knoop door, uiteraard gebaseerd op de inbreng van alle betrokken partijen. Vervolgens worden de voorkeursalternatieven voor beide zwakke schakels afzonderlijk uitgewerkt, samen met de plannen voor de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Ten slotte moet de Staatssecretaris haar goedkeuring geven. De kosten voor de kustversterking komen tenslotte uit haar portemonnee.

kaarten met de werktitels Actiedijk, Zand Erover en Pettemer Wand. Kansenskaarten zijn een soort landkaarten waar bouwstenen op staan of bij horen die een meerwaarde voor het gebied en omgeving kunnen vormen. Arcadis lichtte deze drie kansenskaarten tijdens de informatiebijeenkomst verder toe. Een uitgebreide omschrijving is te vinden op de website www.kustopkracht.nl.

Uitgangspunt, zoals verwoord in de startnotitie, voor elk van deze kansenskaarten is dat de huidige waarden en de schaalgrootte van het gebied behouden moeten blijven, en dat de bestaande contrasten moeten worden versterkt. Geen enorm ingrijpende maatregelen die het gebied uit balans brengen dus, maar eerder een duidelijker afbakening van natuur, cultuurgebied en recreatie. Ook liggen er kansen om de toegankelijkheid van het gebied te verbeteren. Welke ideeën uiteindelijk worden uitgewerkt, hangt af van de keuze voor het te realiseren versterkingsalternatief. De antwoorden op schriftelijk gestelde vragen zijn, indien van algemene aard, op de website geplaatst.



Tijdens de informatiemarkt konden er vragen gesteld worden aan de experts

Veiligheid en schoonheid hoeven elkaar niet te bijten

De plannen voor kustversterking leveren kansen op voor de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving. De provincie en het hoogheemraadschap gaven Arcadis de opdracht het Milieueffectrapport op te stellen. Voor de Kop van Noord-Holland huurde Arcadis voor de inventarisatie van die kansen het landschapsarchitecten bureau Feddes-Olthof in. Voor de Hondsbossche en Pettemer Zeewering is een team landschapsarchitecten van Arcadis verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de drie kansenkaarten voor ruimtelijke inrichting: Actiedijk, Zand Erover en Pettemer Wand. Hans van Loon van Arcadis en Yttje Feddes beantwoorden een aantal vragen over ruimtelijke kwaliteit.

"Het is vooral een heel mooi gebied", begint Yttje Feddes. Haar bureau is weliswaar gevestigd in Utrecht, maar inmiddels heeft ze het gebied intensief leren kennen. "Het meest opvallend aan dit stuk kust is het relatief smalle duingebied, dat heel natuurlijk is. Dat karakter moet absoluut behouden blijven. Dus welk van de drie bestaande alternatieven voor kustversterking van de Kop van Noord-Holland straks ook wordt uitgevoerd, het mag er niet te technisch uitzien." Hoewel de Hondsbossche en Pettemer Zeewering bij uitstek kunstmatig zijn, is ook in dat projectgebied behoud van waarden een belangrijke insteek voor de ruimtelijke plannen. "De kleiputten achter de dijk hebben inmiddels een heel eigen cultuurhistorische waarde", geeft Hans van Loon als voorbeeld. "Ook het weidse uitzicht naar beide richtingen vanaf de smalle dijk moet behouden blijven, net als de maat en schaal van het gebied."

Samen beter

Uiteraard is voor beide projecten de veiligheid 'leidend', zoals dat heet. "Maar ruimtelijke kwaliteit en veiligheid gaan redelijk samen op", zegt Feddes. "Of nu straks alleen de zwakke schakels worden verbeterd, of dat gekozen wordt voor een variant met een uitge-



Hans van Loon



Yttje Feddes

breidere duinverbreding, in elk van de drie modellen voor de Kop van Noord-Holland is er ruimte voor behoud en zelfs verbetering van de ecologische en recreatieve waarde van het gebied. We streven bijvoorbeeld naar een betere inpassing van parkeerplaatsen, paviljoens, fietsenstallingen en aanvoerwegen. Liefst enigszins geclusterd, zodat de rust in de rest van het gebied beter beschermd blijft." Vergelijkbare verbeterpunten gelden ook voor de Hondsbossche en Pettemer Zeewering, beaamt Van Loon. Hoog op de wensenlijst van beide projecten staat bovendien de ontsluiting van het gebied door de aanleg van extra fietspaden. Van Loon: "Het liefst willen we alle lopende en nieuwe plannen voor beide gebieden op elkaar laten aansluiten. We kunnen alleen niet allemaal op elkaar wachten. De kustversterking heeft een zekere urgentie." "We stemmen de diverse plannen op elkaar af, maar de uitvoering zal om die reden worden losgekoppeld. Ook overleg met bewoners en belanghebbenden speelt in de planvorming een grote rol. Het gezamenlijke eindresultaat wordt dan hopelijk een mooie, vloeiende kustlijn, waar zich op een natuurlijke manier nieuwe duinen kunnen vormen," zegt Feddes.

Werkatelier Ruimtelijke Kwaliteit Hondsbossche en Pettemer Zeewering

Meedenken over meeliften

Op 18 november werden bewoners en belanghebbenden van het gebied achter de Hondsbossche en Pettemer Zeewering uitgenodigd voor een bijeenkomst met de naam Werkatelier Ruimtelijke Kwaliteit. Hier kregen zij de kans om mee te denken over de manier waarop hun leefomgeving straks kan 'meeliften' met de versterkingsplannen voor de kust.

Het hoogheemraadschap, de provincie en Arcadis legden hen, als vervolg op de informatieavond van 30 oktober, de drie kansenkaarten voor. Op verzoek van de bezoekers van de eerdere informatieavond presenteerde de gemeente Zijpe deze avond haar initiatief 'Petten aan Zee'. De grote groep aanwezigen beoordeelde in subgroepen de diverse onderdelen van de plannen. Een rode sticker betekende daarbij 'Nee, liever niet', een groene 'Goed idee' en een oranje 'Misschien is dit wel wat'. Daarnaast konden zij nieuwe ideeën aandragen, en kansen en knelpunten benoemen. In de keuze voor één van de vier versterkings-



De drie kansenkaarten – zie ook pag. 2

alternatieven worden de ruimtelijke kansen meegewogen. Daarbij zijn uiteraard niet alle ideeën toepasbaar in elk van de alternatieven. Met de resultaten van de bijeenkomst op 18 november op zak werkt Arcadis momenteel de ruimtelijke ideeën verder uit. Daarna wordt gezocht naar financieringsmogelijkheden voor deze ideeën. De verbetering van de ruimtelijke kwaliteit lift mee met de uitwerking van het voorkeursalternatief. Het verslag van 18 november is te vinden op de website www.kustopkracht.nl.



Goed bezochte informatieavond in Callantsoog



Gedeputeerde Rinske Kruisinga

Dinsdagavond 2 december trostseerden ongeveer 40 geïnteresseerden de kou voor de informatiebijeenkomst over de zwakke schakel Kop van Noord-Holland in het Hotel Tulip Inn Callantsoog. De bezoekers kregen uitleg over het onderzoek naar kustmorfologie – de zandbewegingen voor de kust –, de veiligheidssituatie en de verdere uitwerking van de landschappelijke schetsontwerpen.

“De sfeer was goed en de vragen leverden interessante discussies op. Ook heb ik nieuw huiswerk meegekregen. Voor mij is het belangrijk dat bewoners in dit gebied zich betrokken voelen bij de toekomstplannen voor de kust”, aldus de nieuwe projectleider van de Kop van Noord-Holland, Gertjan Nederbragt, die namens de provincie Noord-Holland het stokje heeft overgenomen van Ellen Kool. Adviesbureau Arcadis gaf een toelichting op de eerste onderzoeksresultaten over de zandbewegingen en de veiligheidssituatie. De landschapsarchitecten van Feddes-Olthof presenteerden voor de drie alternatieven het bijpassende toekomstplaatje van het landschap.



Projectleider Gertjan Nederbragt in gesprek met de zaal

Provincie tast in de buidel

De provincie heeft een extra investeringsbudget van 10 miljoen euro vrijgemaakt voor het aantrekkelijker maken van de Noord-Hollandse kust en nodigt belangenorganisaties, gemeenten en ondernemers uit om ook een duit in het zakje te doen. Of alle voorstellen om recreatie, toerisme en natuurontwikkeling te stimuleren kunnen worden verzilverd, is mede afhankelijk van de investering die de regio bereid is te doen. De kosten voor de veiligheidsverbetering van de voorkeursalternatieven voor beide zwakke schakels neemt het Rijk voor haar rekening.

Tussen de presentaties door konden bezoekers langs diverse panelen met overzichtstekeningen van de drie alternatieven wandelen en vragen stellen. Vragen over de zandbewegingen langs de kust waren vooral gericht op de invloed van de geul in de kustlijn bij de aansluiting van de Pettemer Zeewering op de duinen in de Kop van Noord-Holland. In het definitieve kustversterkingsplan zal de kustlijn tussen Petten en Callantsoog zoveel mogelijk worden gestroomlijnd. Ook was men benieuwd naar de effecten van het mogelijk verdwijnen van de strandhoofden. Uit het nog lopende onderzoek moet blijken wat de effecten precies zijn en hoe daarmee het beste kan worden omgegaan.

Het viel de aanwezigen op dat in de huidige schetsontwerpen weinig aandacht meer was voor de recreatiekansen van het strand bij Petten. Dit punt wordt nu beter uitgewerkt. Ook gingen er stemmen op voor meer recreatieve wandel- en fietsroutes rond Den Helder. Hoewel deze fietsroutes niet binnen het plangebied van het MER vallen, heeft het projectteam er wel oog voor. Ten slotte werd er aandacht gevraagd voor de realisatiefase. Wat wordt straks écht uitgevoerd? De presentaties van deze avond zijn na te lezen op www.kustopkracht.nl/KopvanNoord-Holland/bijeenkomsten.

Werkatelier Voorkeursalternatief

Met de keuze van de voorkeursalternatieven voor beide zwakke schakels wordt het toekomstbeeld van de Noord-Hollandse kust bepaald. Daarom vinden provincie, het hoogheemraadschap en de betrokken gemeenten Bergen, Zijpe en Den Helder het belangrijk de voor- en nadelen van alle alternatieven te bespreken met bewoners, ondernemers en natuurorganisaties. Hiervoor zal in de loop van het voorjaar een speciale bijeenkomst worden georganiseerd. Binnenkort is hierover meer te lezen op de website.

Drie toekomstbeelden voor het landschap langs de kust

Op dit moment liggen er drie versterkingsalternatieven voor de Kop van Noord-Holland. Alle alternatieven houden vast aan karakteristieken en natuurwaarden die bij dit gebied horen. Daarnaast zetten de alternatieven in op het versterken van de ecologische verbindingen, de recreatieve aantrekkelijkheid van het gebied en een zonering van rustige natuurgebieden en drukke gedeelten voor recreatie.



Het alternatief 'Gericht sturen' gaat uit van gericht ingrijpen op de kust waar dat noodzakelijk is. De natuurlijke processen doen vervolgens zoveel mogelijk het werk. Ingrepen zijn een plaatselijke strandverbreding, het toevoegen van een strandopgang en enkele recreatieve routes en recreatievoorzieningen.



'Gestroomlijnde kust' zet in op het maken van robuuste lijnen en het verbinden van kustversterking en landschappelijke kwaliteit. Langs de kust wordt gestreefd naar een zo eenvoudig mogelijk te onderhouden kustlijn. De verwachting is dat door de strandverbreding en de vooroesuppleties de natuurlijke duinvorming op gang zal komen.



De Kop van Noord-Holland krijgt volgens het alternatief "Gevarieerde kust" een zo breed en zo gevarieerd mogelijke kuststrook. Het strand wordt verbreed en er is ruimte voor de ontwikkeling van voorduinen en een duinvallei. Door natte natuurontwikkeling, beplanting, waternetverbindingen, recreatieve routes en plekken voor verblijfsrecreatie in samenhang te ontwerpen kan een rijk en gevarieerd binnenduinlandschap ontstaan.

De presentatie over de ruimtelijke schetsontwerpen is te vinden op www.kustopkracht.nl/KopvanNoord-Holland/bijeenkomsten.

Advies Deltacommissie steunt kustaanpak Noord-Holland

De provincie Noord-Holland staat volledig achter het advies van de Deltacommissie om onze kust met extra zand te beschermen tegen de zeespiegelstijging. "Dit advies ondersteunt onze koers. Met bredere duinen investeer je niet alleen in veiligheid, maar ook in mogelijkheden voor wonen, natuur en recreatie", aldus Krusinga. "Wij willen kansen benutten door in de verbrede duinen bijvoorbeeld natuurgebieden, al dan niet voorzien van extra fietspaden, aan te leggen en de kwaliteit van de badplaatsen te verbeteren." Zij geeft aan dat dit advies ook aansluit bij de aanpak van de zwakke schakel Kop van Noord-Holland. "Ook daar is extra zand welkom, hoe eerder hoe beter."

“Economische meerwaarde van de kustversterking”

Vera van Vuuren is programmamanager bij het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord. Het Ontwikkelingsbedrijf stimuleert de economische bedrijvigheid in de regio. De versterking van de dijken en duinen vanaf de Hondsbossche en Pettemer Zeewering tot de Helderse Zeewering vergroot niet alleen de veiligheid maar schept ook kansen voor ondernemers én fraaie woningbouw in het duingebied.

Wat is uw visie op de kustversterking?

“De kustversterking is nodig vanwege de veiligheid. Dat staat voorop. Maar bij de plannen voor een bredere kuststrook en duinenrij spelen economische factoren zeker een belangrijke rol. Op het moment dat de kuststrook wordt uitgebreid, ontstaan er meer mogelijkheden voor het bedrijfsleven, bewoners en toeristen. Denk aan een uitbreiding van recreatieve voorzieningen, strandtenten maar ook aan bungalows, die in het duingebied gebouwd kunnen worden.”

Het ondernemingsklimaat verbetert ook als de kuststrook tussen Petten en Den Helder wordt versterkt?

“De kust is een populaire bestemming voor toeristen en dagjesmensen. Maar het strand is nu op veel plekken te smal. Een concreet voorbeeld: bij Callantsoog stroomt het zeewater bij vloed onder de strandpaviljoens. Dat betekent dus ook dat er bij hoog water helemaal geen strand is. Bovendien slokt de Waddenzee elk jaar vijf miljoen kubieke meter zand op. Als er niets gebeurt, verdwijnt het strand in de zee.”

Wat doet het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord?

“Het Ontwikkelingsbedrijf is een dochterbedrijf van de Kamer van Koophandel, 29 gemeenten in Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland. Wij voeren het economische beleid uit waarbij het scheppen van extra arbeidsplaatsen de belangrijkste doelstelling is.”

Hoe doen jullie dat?

“Door promotie, acquisitie en het versterken van de werkomgeving zorgen wij dat meer bedrijven zich hier kunnen en willen vestigen.

Daarvoor ontwikkelen wij bedrijventerreinen maar ook havens zoals in Schagen. De versterking van de kust is een voorbeeld van gebiedsontwikkeling waarbij wij economische meerwaarden willen stimuleren naast het behoud van de natuur en recreatie. Het zou mooi zijn als de ruimte die door de kustaanwas ontstaat voor de helft voor economische activiteiten kan worden gebruikt. Het gaat vooral om bedrijven die zich richten op recreatie en bijvoorbeeld wellness (gezondheid).”



Programmamanager Vera van Vuuren

Hoe zou de kust vanaf de Hondsbossche en Pettemer Zeewering tot Den Helder er volgens u over tien jaar uit moeten zien?

“Brede stranden, waar zomers ook strandhuisjes kunnen staan. Plekken voor kitesurfers en een haven bij Petten aan Zee waar zeezeilers kunnen aanmeren. Maar ook meer slecht-weer-voorzieningen zoals musea en bezoekerscentra. Achter de duinenrij zouden mooie wandel- en fietspaden kunnen worden aangelegd. De binnenduinen zouden ook hersteld moeten worden om daar bijvoorbeeld bungalows half verdekt in te bouwen. In Noord-Holland is een tekort aan woningen door de natuurlijke bevolkingsgroei, gezinsverdunding en het toenemend aantal forensen dat graag aan de kust wil wonen.”

Ontwerpwedstrijd uitkijktoren

Het voormalige schietterrein Botgat bij Groote Keeten wordt met oog voor ruimtelijke kwaliteit omgevormd tot natuurgebied. Het plan is om enkele paden aan te leggen, verharding en oude gebouwen te verwijderen en een uitkijkpunt te realiseren, zodat kust- en natuurliefhebbers kunnen genieten van uitzicht op een mooi stukje natuur. Bovendien wordt hier de kust versterkt omdat dit deel van de kust op termijn onvoldoende veilig is. Provincie en het hoogheemraadschap hebben samen met Landschap Noord-Holland besloten om een ontwerpwedstrijd uit te schrijven voor een nieuwe uitkijktoren. De ontwerpwedstrijd is bedoeld voor leerlingen van basisscholen uit het gebied. Op deze manier willen zij de omwonenden betrekken bij de toekomstplannen voor dit gedeelte van de kust. Nieuws hierover verschijnt binnenkort op de website.



“Petten is een mooie plek voor golfsurfen”



Voor zijn Olympische titel trainde windsurfer Stephan van den Berg vanuit de haven van Hoorn

Windsurfer Stephan van den Berg is oud-Olympisch kampioen. In 1984 won hij op 22-jarige leeftijd een gouden medaille in Los Angeles. De waterrijke provincie Noord-Holland heeft zijn hart gestolen. Daar trainde hij destijds voor de Olympische Spelen. Hij woont en werkt er nog steeds.

Hoe bent u met de surfsport in aanraking gekomen?

“Mijn moeder was vertegenwoordiger in duik- en surfpakken. In 1978 ben ik voor het eerst gaan windsurfen. Ik werd lid van de surfvereniging en trainde op het IJsselmeer.”

Windsurfen was enorm populair onder jongeren in de jaren tachtig?

“In 1985 was windsurfen zelfs een echte hype. Daarvoor en daarna zijn er nooit zoveel beoefenaars van de sport geweest. Hoe het komt, weet ik niet zeker. Er is wel onderzoek naar gedaan. De enorme populariteit van toen heeft misschien te maken gehad met het grote gevoel van vrijheid op het open water. En windsurfen kan je individueel doen. Eind jaren tachtig ging de rage over. Golfsurfen en kiten werden de nieuwe funsporten. Golfsurfen heeft wereldwijd zelfs elf miljoen beoefenaars.”

Kan golfsurfen ook aan de kust van Noord-Holland?

“Bij Petten is een mooie plek voor golfsurfen. Daar zijn de sterkste golven van de Noord-Hollandse kust.”

Surft u zelf nog?

“Na de Olympische Spelen van 1992 in Barcelona ben ik gestopt met de actieve wedstrijdsport, maar ik kite-surf nog steeds. Eén van mijn favoriete surfplekken is Schellinkhout aan het IJsselmeer. Surfen kan in de zomer en in de winter. Het enige dat nodig is, is windkracht. Bij de kust van Schellinkhout waait een goede aanlandige wind.”

Wat is uw favoriete plek in Noord-Holland?

“Vanwege al het water heb ik een enorme binding met de provincie Noord-Holland. Er zijn veel plekken die ik mooi vind. Maar de

– vervolg op pag. 8 –

Stephan van den Berg is geboren en getogen in Hoorn. Tegenwoordig heeft hij samen met zijn broer de surf- en skiwinkel VandenBerg Surf. Die sportzaak begon hij op 18-jarige leeftijd toen windsurfen in Nederland immens populair werd. Windsurfen was de rage in de tachtiger jaren. Het was funsport nummer één onder de jeugd. Stephan van den Berg was voor de surf liefhebbers het grote voorbeeld. In 1978 werd hij wereldkampioen. Goud haalde hij op de Olympische Spelen van 1984. Van den Berg zette acht jaar later een punt achter de actieve wedstrijdsport. Hij ging zich volledig toeleggen op de sportzaak. Hij surft nu alleen nog in zijn vrije tijd maar dan wel op zijn favoriete plekken aan de Noord-Hollandse kust.

mooiste plek is Huisduinen vlakbij Den Helder. Voor de kust van Huisduinen ligt een grote zandbank waar zeehonden leven. Door de zandplaat breken de golven en dat maakt Huisduinen ook een geliefde plek voor wind- en kitesurfers. Overigens moet je daar niet in je eentje surfen. Dat is te gevaarlijk vanwege de krachtige stroom."

Wat zou u aan de kust willen veranderen om er een veiliger en mooier surfparadijs van te maken?

"Voor surfers zijn er genoeg mogelijkheden in Noord-Holland. De veiligheid zou vergroot kunnen worden als beter zichtbaar wordt gemaakt waar wel en niet mag worden gesurft. Nu wordt nog veel gedoogd."

Tussen Camperduin en Den Helder worden nu de dijken en duinen versterkt. Welk voordeel hebben surfers en recreanten daarvan?

"Ik hoop dat er een samenhangend plan van aanpak komt, waarbij ook goed wordt nagedacht over de recreatieve voorzieningen. Mijn hele surfcarrière heb ik me in de open lucht moeten omkleden. Ik hoop dan ook dat niet alleen de dijken worden versterkt maar bij de recreatiegebieden ook omkleedruimtes en voldoende sanitaire voorzieningen worden gerealiseerd. Hetzelfde geldt voor de parkeer-mogelijkheden. Nu staan er op een zonnige dag lange rijen auto's langs de weg geparkeerd. Het zou een vooruitgang zijn als de parkeerplaatsen ter plekke worden uitgebreid."

Kustmorfologisch onderzoek

○ Zandstromingen op de Noord-Hollandse zeebodem

Voor beide zwakke schakels is een kustmorfologisch onderzoek onderdeel van de Milieueffectrapportage. Dit onderzoek richt zich op het beschrijven en voorspellen van de zandbewegingen langs de kust. De onderzoekers kunnen berekenen op welke plekken een zandtekort ontstaat en de waterkering mogelijk niet meer voldoende sterk is. Ook kunnen de effecten van maatregelen om dit laatste te voorkomen worden bekeken.

Alternatieven

Door verschillende alternatieven met bijpassende ingrepen door te rekenen, ontstaat inzicht in de effecten op de zandbewegingen. Voor de Hondsbossche en Pettemer Zeewering is vooral gekeken naar de effecten van het alternatief met zand voor de dijk. Een ingreep langs het strand van de Kop van Noord-Holland is bijvoorbeeld een beperkte strandverbreding of een veel breder strand met een voorduin en een duinvallei. Voor elke ingreep wordt berekend wat de directe toename van de veiligheid is, maar ook de effecten op langere termijn. Ook kunnen de extra mogelijkheden voor ruimtelijke kwaliteit in kaart worden gebracht. Alle alternatieven worden vergeleken met de zogenaamde "autonome ontwikkeling". Dit is de situatie waarbij er geen ingrepen plaatsvinden.

Eerste onderzoeksresultaten

Uit de eerste resultaten van het onderzoek blijkt dat tussen de verschillende alternatieven voor de Kop van Noord-Holland weinig verschil bestaat in de effecten op de zandbewegingen in de zee. Wel zijn er

kleine variaties in de mate van onderhoud voor de alternatieven. Er zijn nog meer interessante conclusies te trekken. Zo heeft bijvoorbeeld een zandige oplossing van de Hondsbossche en Pettemer Zeewering een positief effect op de onderhoudskosten van de kustreep tussen Petten en Callantsoog. Op dit moment wordt nog onderzoek gedaan naar het 'slim' onderhouden en aanleggen van zandsuppleties.

De presentatie over kustmorfologie is te vinden op www.kustopkracht.nl/KopvanNoord-Holland/bijeenkomsten.

Zandrivier

Colofon

Kust op Kracht, nummer 4, februari 2009

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de provincie Noord-Holland en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Het versterken van de zwakke schakels gebeurt in samenwerking met de gemeenten Zijpe, Bergen, Den Helder en Rijkswaterstaat.

Vragen of suggesties?

Mail info@kustopkracht.nl. Opgeven voor deze nieuwsbrief en voor het laatste nieuws kan ook via www.kustopkracht.nl

Redactie

Provincie Noord-Holland en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Fotografie

Bert Nienhuis, Feddes-Olthof Landschapsarchitecten, Roger Dohmen, Provincie Noord-Holland, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Jaap de Boer, Vormvrijf

Opmaak en drukwerk

Thieme Grafimedia Groep